

Παράγοντες που επηρεάζουν την Παραγωγικότητα των Ευρωπαϊκών Οικονομιών

Η οικονομική κρίση του 2008 στην Ευρώπη ανέδειξε τη σημασία της αύξησης της παραγωγικότητας για οικονομική ανάπτυξη και σταθερότητα. Σε αυτό το άρθρο εκτιμάται και συγκρίνεται η αύξηση της ολικής παραγωγικότητας σε χώρες της Ευρώπης. Επίσης, ερευνώνται παράγοντες που επηρεάζουν την παραγωγικότητα με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων πολιτικής. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στην έρευνα προέρχονται από βάσεις δεδομένων των Eurostat, Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ΟΟΣΑ και Παγκόσμιας Τράπεζας, και καλύπτουν την περίοδο 1995-2014.

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η αύξηση της παραγωγικότητας παρουσιάζει σημαντική διαχρονική διακύμανση. Επίσης, παρατηρούνται διακρατικές διαφορές στην αύξηση της παραγωγικότητας, που υποδηλώνουν αλλαγές της ανταγωνιστικότητας των χωρών. Για να εξηγήσουμε αυτές τις διαφορές εφαρμόζουμε τη μέθοδο παλινδρόμησης, όπου ως ανεξάρτητες μεταβλητές χρησιμοποιούνται παράγοντες που εμφανίζονται στη βιβλιογραφία ότι συνδέονται με την αύξηση της παραγωγικότητας: έρευνα και ανάπτυξη, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, άμεσες ξένες επενδύσεις, το κεφάλαιο σε τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και το ανθρώπινο κεφάλαιο (δείκτες εγγραφής στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη, καθώς και ο αριθμός των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας έχουν θετική και στατιστικά σημαντική επίδραση στην αύξηση της παραγωγικότητας. Έτσι, τόσο οι καινοτόμες διαδικασίες όσο και τα καινοτόμα προϊόντα συμβάλλουν στην ανάπτυξη μιας οικονομίας. Η επίδραση του κεφαλαίου σε τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και του ανθρώπινου κεφαλαίου (τριτοβάθμια εκπαίδευση) είναι επίσης θετική και στατιστικά σημαντική.

Τα ευρήματα αυτά είναι συμβατά με αυτά στη διεθνή βιβλιογραφία και συνεπάγονται ότι για να αυξήσουν την παραγωγικότητα και, συνεπώς την ανταγωνιστικότητα και οικονομική ανάπτυξη τους, οι χώρες της ΕΕ θα πρέπει να προωθήσουν μεταρρυθμίσεις για αύξηση των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη και των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο και σε τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές πρέπει να συνδυαστούν με μέτρα δημιουργίας νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και προώθησης του ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων και εργασίας.